

se nové akciové společnosti. Rozumí se, že státní správa může požadovati pro své schválení i jiné další podmínky a může také, pokud se tím nesahá na to, co jest podstatou obchodní akciové společnosti vůbec (třetí díl druhé knihy obch. zák. »o akciových společnostech«) ustoupiti i od některého z požadavků čl. 209 obch. zák. pro schválení akciové společnosti, poněvadž její schválení akciové společnosti na nějakém přezkoumávání a uvádění důvodů závislým není. Musí ovšem samozřejmě jíti o akciovou společnost. Jakmile jest státního schválení dosaženo a žádá se o zápis do obchodního rejstříku, nemůže rejstříkový soud odepřiti zápis ten z toho důvodu, že stanovy nejsou úplně v souladu s akciovým regulativem. Regulativ jest totiž pouhým prováděcím nařízením existujících již zákonů a nelze ho proto proti danému ministerskému schválení stanov použiti. Ovšem ale může zápis soudem býti odepřen, kdyby se přičil některému podstatnému do pojmu akciové společnosti spadajícímu ustanovení čl. 209 obch. zák. (kdyby na př. pod rouškou akciové společnosti skrýval se jiný nějaký útvar obchodní společnosti, kdyby opomenuto bylo pojmenování firmy, jejího předmětu atd.). Takového nedostatku v stanovách, o něž tuto jde, není. Poněvadž stanovy odpovídají ve všech směrech čl. 209 obch. zák. a poněvadž stěžovatelka snaží se také především docílití úspěchu z tvrzené nesrovnalosti mezi akciovým regulativem a stanovami, žádajíc, »aby žádost o zápis firmy X. zamítnuta byla«, neměly soudové příčiny ani možnosti návrhu tomu vyhověti a správně také dovolatelka s námitkami svými proti usnesením zakladatele nové akciové společnosti poukázána byla na pořad práva soukromého.

Čís. 1081.

I jediné těžké ublížení na cti může býti důvodem § 26 čís. 4 zák. o obch. pom. Ublížení nemusí býti trestné, stačí, činí-li dle všeobecných názorů další pokračování ve služebním poměru nemožným. Nestačí všeobecné tvrzení hanlivých výroků a urážlivého chování zaměstnavatelova.

(Rozh. ze dne 7. června 1921, Rv I 88/21.)

Žalobce byl přijat žalovaným za ředitele továrny na dobu tří let. Před skončením smluvní doby opustil žalobce službu, ježto prý se mu pokračování ve služebním poměru stalo nemožným vzhledem ku chování se žalovaného, a žaloval po té o náhradu škody, jež mu vzešla předčasným opuštěním služby (§ 29 zák. o obch. zák.). Opíraje důvod k předčasnému vystoupení ze služebního poměru o § 26 čís. 4 zák. o obch. pom. a tvrdě v tomto směru četné urážky, jež prý mu žalovaný způsobil, z nichž podařilo se mu prokázati, že se žalovaný o něm vyjádřil, že jest »nepořádným, nalicherným a nedbalým«, že »kdyby byl najal podomka, konal by mu tytéž služby, jež mu koná žalobce jako ředitel« a že — a to již po opuštění služby žalobcem — prohodil: »že se diví, co to žalobce napadlo, že tak náhle zmizel, že s ním sice zacházel jako s praktikantem, že však musel stále po něm jíti, ježto vše bylo zaneřáděno«. O b a n i ž š í s o u d y žalobu zamítly. D ů v o d y: Předpokladem pro přípustnost předčasného zrušení služebního poměru jsou dle § 26 čís. 4 zák. o obch. pom. »značná ublížení na cti« proti zaměstnanci. Jest tudíž nutno, aby zaměstnavatel

učinil výrok nikoliv ojedinělý, který se všeobecně považuje za urážku na cti, nýbrž aby chování jeho bylo takové, s kterým jest spojeno »značné ublížení na cti«. Takového chování žalovaného žalobce neprokázal. Výroky žalovaného, které žalobce uvádí k odůvodnění žalobního nároku, nemohou býti považovány ani jednotlivě ani v souvislosti za »značné ublížení na cti, ježto nepřesahují meze kritiky, byť i byly netaktní, a mohly býti patřičně odmítnuty; přistupuje k tomu, že poslední výrok se stal, když již žalobce byl rozvázal služební poměr, takže již nemůže býti uváděn jako příčina pro toto rozvázání. Tvrzení žalobce o konečné, že žalovaný užil opětovně urážlivých výroků o žalobci, jest příliš všeobecné, než aby mohlo býti zkoumáno, jakého druhu ty výroky byly. Nebylo-li tu předpokladu § 26 čís. 4 zák. o obch. pomocnících — a jiných žalobce vůbec neuplatňoval, — nebylo příčiny, aby bylo užito § 29 zák. o obch. pomocnících a není proto pro žalobní nárok právního podkladu. Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Po stránce právní posoudil odvolací soud věc správně. Jde v podstatě o to, dopustil-li se žalovaný vůči žalobci těžkého ublížení na cti, jak žádá § 26 čís. 4 zák. o obch. pomocnících. Těžké ublížení na cti jest důvodem, jenž opravňuje zaměstnance ku předčasnému vystoupení. Z toho plyne nezbytně, že ublížení na cti, má-li býti důvodem po rozumu § 26 čís. 4 cit. zák., musí býti náležitě opodstatněno. Všeobecné tvrzení hanlivých výroků, urážlivého chování, nemá právního významu a nemůže býti pokládáno za důvod po rozumu § 26 čís. 4 cit. zák. Ač zákon mluví v množném čísle o těžkých ublíženích na cti, přec nelze z toho již dovodovati, že by toliko opětovné ublížení na cti mohlo opodstatniti důvod § 26 čís. 4 cit. zák. I jediné ublížení na cti stačí, je-li povahy v § tom naznačené. Zákon žádá zcela všeobecně těžké ublížení na cti, není tedy důvodu míti za to, že by musilo býti ublížení trestné, aby opodstatnilo důvod dle § 26 čís. 4 cit. zák. Žádá-li zákon těžké ublížení na cti, rozumí tím ublížení, jež dle všeobecných názorů činí další pokračování služebního poměru nemožným. Posuzuje-li se skutkový stav z těchto hledisek, dlužno dospěti k přesvědčení, že žalovaný se nedopustil ublížení na cti ve smyslu citovaného zákona. Výroky žalovaného, jež přicházejí v úvalu, nebyly jemného rázu, byly dokonce bezohledné, ba drsné, nevyvrcholily však přes to v těžké ublížení na cti, uváží-li se zejména, že zaměstnavateli dlužno přiznati právo volné, otevřené, ani i ostré kritiky počínání si zaměstnancova ve službě. O podobném způsobu vyjadřování se žalovaného mluví sám žalobce. Právní posouzení nižších soudů není v odporu se zákonem, odůvodnění jest v podstatě případné, a odkazuje se jinak k němu. Uvádí-li dovolání, že svědkové potvrdili urážlivé chování se žalovaného, kteroužto okolnost by byl mohl žalobce, jako strana slyšen, blíže rozvésti a potvrditi, dokazuje jen, že neprovádí po zákonu důvod nesprávného právního posouzení, jenž předpokládá setrvání při posuzovacím skutkovém stavu.

Čís. 1082.

Účinky kompensace vztahují se sice nazpět k době, kdy střetly se započitatelné pohledávky, kompensace však nenastává sama o sobě již